

عاشقی‌های سعدی

دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان

عاشقی‌های سعدی

دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان
نمونه‌خوانی، صفحه‌آرایی: بخش تولید نشر مرکز
طرح جلد: بخش تولید نشر مرکز - سر درخا
© نشر مرکز چاپ اول ۱۳۹۵، شماره‌ی ۱۲۲۵، ۸۰۰ نسخه، چاپ جباری
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۳-۳۳۷-۶

نشر مرکز: تهران، خیابان دکتر فاطمی، رویه‌روی هس لاله، خیابان باطاهر، شماره‌ی ۸
تلفن: ۳-۸۸۹۷۰۴۶۲ فاکس: ۸۸۹۶۵۱۶۹
Email: info@nashr-e-markaz.com

انتشار این کتاب در ایران بر اساس عقد قرارداد رسمی
آقای دکتر محمدعلی همایون کاتوزیان انجام شده است.
تکثیر، انتشار و ترجمه‌ی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله: در قالب مجسمه
و بازتولید صوتی، بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.
این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

سرشناسه: سعدی، مصلح‌بن عبدالله، - ۶۹۱ ق. Sa'di, Mosleh-ibn Abdollah
عنوان و نام پدیدآور: عاشقی‌های سعدی / همایون کاتوزیان.
مشخصات ظاهری: شش، ۲۳۶ ص.
موضوع: شعر فارسی - قرن ۷ ق. ترجمه شده به انگلیسی.

Persian Poetry 13th Century Translations into English

شعر انگلیسی - قرن ۲۱ م. - ترجمه شده از فارسی.

English Poetry 21st Century Translations from Persian

شناسه‌ی افزوده: کاتوزیان، محمدعلی. ۱۳۳۱ - مترجم، katouzian, Mohammad Ali

رده‌بندی کنگره: خ ۱۳۹۵ ۵۲۰۹ PIR

رده‌بندی دیویی: ۸۱۱/۳۱ فا

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۴۶۹۶۲۲

فهرست

مصراع اول غزل‌ها در پایان کتاب آمده است

۶۰	عشق بی خود	۱	پیش‌گفتار و ساس‌گزاری
۶۲	عقل بیچاره	۳	مقدمه
۶۴	اندازه ندارد که چه شیرین سخنی		اظهار عشق
۶۶	خاک بازار نیرزم		سر عشق
۶۸	سخت‌تر از سنگ	۲۸	که هنوز من نبودم...
۷۰	همچنان طبعم جوانی می‌کند	۳۰	صبح قیامت
۷۲	عیش را بی تو عیش نتوان گفت	۲۰	حیف باشد که تو یار من و
۷۴	بلا عشق تو		من یار تو باشم
۷۶	چون دوست دشمن است	۱۱	درد عشق
۷۸	مگر تو ری بپوشی	۱۶	عشق و شکیبایی
۸۰	اکنون که رختش خطر نیست	۳۸	نوبت عاشقی
۸۲	عشق اختراع من بود	۴۰	عقل ندارد کفایتی
۸۴	که من از عشق تریه نتوانم	۴۲	من این پیرهنم
۸۶	قدم بر دو چشم سعدی نه	۴۴	کبوتر و باز
۸۸	من توبه شکستم	۴۶	من توبه نمی‌کنم
۹۰	نام سعدی به عشق بازی است	۴۸	شهر بند عشق
۹۲	طواف کعبه	۵۰	در دامن آویزد
۹۴	عشق در بهار	۵۲	کدام عیب؟
۹۶	من حیرانم	۵۴	داستانیست که بر هر سر بازاری هست
۹۸	ماه و نهال	۵۶	ببرم بار گرانت
۱۰۰	کاروان عالم اسرار	۵۸	

۱۴۸	تحمل نکنم بار جدایی		وصف و عشق
۱۵۰	آبگینه شکسته	۱۰۴	... برهنه اندامت
۱۵۲	آن صبح کجا رفت	۱۰۶	شکر و غسل
۱۵۴	روز و شب مستم	۱۰۸	معجز و کرامت
۱۵۶	زندان عشق	۱۱۰	چه شیرین دهن است آن
۱۵۸	بند تنهایی	۱۱۲	لعلی چو لب شکر فشانت
۱۶۰	منزلگه احرار	۱۱۴	لب شیرین شکر بار
۱۶۲	حد جنایت	۱۱۶	با صورت دیوار در نمی گنجد
۱۶۴	وجود حاضر غایب		
۱۶۶	یاران صبحی ام کجایند		وصال
۱۶۸	کمند شوق		جهان گلز می بیند
۱۷۰	سیمرغ و زاغ	۱۲۰	شور عشق
۱۷۲	وداع	۱۲۲	در آغوش یار
۱۷۴	چو بلبل آمدمت	۱۲۴	دیدار با یار
۱۷۶	مجال صبر تنگ آمد	۱۲۶	مبادا که گنجی ببیند فقیر
		۱۲۸	در آتش چو خلیل
	اخلاقی / عرفانی	۱۲	لکم دینکم و لی دینی
۱۸۰	مکان آدمیت	۱۳۲	شب وصل
۱۸۲	ملک و پادشاه	۱۳۴	پستان یار
۱۸۴	کشتن شیر عشق	۱۳۶	گدا و پادشاه
۱۸۶	بگذر تا بهتد به بند سزای خویش	۱۳۸	اکسیر عشق
۱۸۸	بنیاد بق محکم را دوست	۱۴۰	وصال با دوست
۱۹۰	با تو همین مرا رو	۱۴۲	
۱۹۲	عالم درویشان		فراق
			شب تنهایی
۱۹۵	نمایه‌ی مصراع اول غزل‌ها	۱۴۶	

عاشقانه به یاد مادرم
به افتخار دینی که هرگز ادا نشد

پیش‌گفتار و سپاس‌گزاری

سعدی استاد غزل بود و در این زمینه تنها حافظ و، تا اندازه‌ی کمتری، مولوی با او پهلوی زنند. با این وصف به غزل‌های او خیلی کمتر از گلستان و بوستان توجه و اعتنا شده است. در این کتاب که چهارمین کتاب من درباره‌ی سعدی است تنها از غزل‌هایش سخن نگفتم و ۷۸ تا از آن‌ها را با ترجمه‌ی انگلیسی‌شان عرضه کرده‌ام به این امید که مورد پسند دوستان شعر سعدی و شعر کلاسیک فارسی — علاوه بر دوستان شعر عاشقانه در هر زبانی — واقع شود.

در چاپ و انتشار تعمیر رئیس نسخه‌ی انگلیسی [این کتاب و امداد دکتر الهه امیدیار — میرجلالی و مؤسسه‌ی معارف فرهنگی روشن، که ایشان ریاست آن را به عهده دارند، هستم. به نظر من انتشار این کتاب به شکل عادی در خور سعدی نمی‌بود و میزان علاقه‌ی دکتر میرجلالی به این سازه بزرگ چنان بود که هنگامی که موضوع را با وی در میان گذاشتم بلافاصله در وقت خود اعلام کرد، افزون بر این خود را مدیون دکتر محمد توکلی طرقی می‌دانم که از پشتیبانی اخلاقی و یاری در آماده کردن کتاب برای انتشار دریغ نکرد.

آخر اینکه با کمال فروتنی اعلام می‌کنم که مسئولیت غلط‌ها و ناست‌هایی که ممکن است باقی مانده باشند یکسره بر گردن من است.

* در چاپ انگلیسی کتاب چند تابلوی تزئینی (رنگی) بود که در چاپ فارسی به پیشنهاد نشرمرکز و برای تعدیل قیمت کتاب برداشته شد.